

Zaaknummer : 198810

Raadsvergadering : 23 januari 2018

Onderwerp : 'Van Afval Naar Grondstof'

Collegevergadering : 12 december 2017

Portefeuillehouder : J.A. Pot-Klumper

Steller : W.M. Meijer

tel: : 0545-250 289

Te nemen besluit:

Instemmen met het plan 'Van Afval Naar Grondstof'.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Het verwerken van afval kost geld. Het verwerken van grondstoffen daarentegen kost aanzienlijk minder geld en levert soms geld op. Door de grondstoffen zoals oud papier, textiel, plastic beter te scheiden van het afval wordt er aanzienlijk minder afval verbrand. Dat scheelt in de portemonnee en het is beter voor het milieu (uitstoot schadelijke stoffen, hergebruik van grondstoffen en sluiten van kringlopen).

De landelijke overheid wil samen met de lagere overheden het programma VANG – Huishoudelijk afval uitvoeren. Dit betekent dat we in 2020 niet meer dan 100 kilogram restafval per inwoner inzamelen en een afvalscheiding van meer dan 75% te realiseren.

Ons huidige Afvalstoffenplan heeft onvoldoende resultaat opgeleverd. Tussen 2010 en 2016 steeg de hoeveelheid restafval zelfs naar 263 kilogram per inwoner en de afvalscheiding bleef gelijk op 52%. Er zijn maatregelen nodig om de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval betaalbaar te houden en aan de VANG-doelstelling te gaan voldoen.

Conform uw Motie M17-03 leggen wij u nu het plan 'Van Afval Naar Grondstof' voor. Dit plan legt de kaders vast waarbinnen het inzamelen en verwerken van grondstoffen uit het huishoudelijk afval de komende jaren vorm krijgt. Met als doel: minder dan 100 kg restafval/jaar per inwoner,

Argumentatie:

Is de VANG-doelstelling realistisch?

1. Omliggende gemeenten laten zien dat de VANG-doelstelling realistisch is. In de gemeenten Aalten, Oost-Gelre en Winterswijk zijn in 2014 beleidsmaatregelen getroffen. Deze gemeenten voldoen nu al aan de landelijke VANG-doelstelling¹.
2. De samenstelling van het restafval in de gemeente Berkelland is onderzocht om te bepalen hoeveel grondstoffen nog worden weggegooid in de grijze container. Uit de sorteeraanlyse over 2015 blijkt dat van de 252 kilogram uit de grijze bak er nog zo'n 189 kilogram herbruikbaar is.

¹ Daar is gekozen voor omgekeerd inzamelen (scenario 4 van onze enquête).

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

Het gaat om GFT (groente, fruit en tuinafval), PMD (Plastic, Metaal en Drankenkartons), oud papier en textiel. Dit zijn dus grondstoffen die nog apart kunnen worden gehouden door onze bewoners. Als deze grondstoffen op de juiste manier worden afgevoerd dan blijft er nog 63 kilogram eigenlijke afval over voor de grijze container.

Hoe realiseren we ons doel?

Om de gestelde doelen te bereiken, moet het roer dus om.

Voordat we daarvoor een plan hebben gemaakt, hebben wij uitgangspunten geformuleerd.

De belangrijkste:

- afval moet thuis (bij de bron) gescheiden worden en niet pas als het ingezameld is (nascheiden);
- wij richten ons op GFT, PMD en papier/karton omdat hiermee de grootste resultaten te behalen zijn;
- de afvalstoffenheffing blijft minimaal gelijk.

En we hebben samen met onze inwoners een uitvoerig traject doorlopen.

Conform de wens van een groot deel (71%) van de inwoners die de enquête hebben ingevuld, hebben we ervoor gekozen om scenario 1 als basis te nemen.

Scenario 1 betekent in grote lijnen:

- grijs afval inzamelen 1 x per 4 weken (nu is dat nog 1 x 2 weken) in een kleine container van 140 liter (nu zijn er ook nog grote containers)
- PMD inzamelen 1 x per 4 weken per grote of kleine container (nu per plastic zak)
- GFT inzamelen 1 x per 2 weken per grote of kleine groene container; óók in het buitengebied.
- gebiedsgericht maatwerk op onderdelen.

In het plan Van Afval Naar Grondstof zijn maatregelen geformuleerd waarmee we ons doel willen bereiken.

Kanttekeningen en risico's

Tijdens het voorbereidingstraject was er een landelijke discussie over zin en onzin van afvalscheiding aan de bron. Nascheiding zou effectiever zijn. Vanzelfsprekend was dit ook een discussiepunt in de gesprekken met onze inwoners. Wij blijven in ons plan Van Afval Naar Grondstof uitgaan van scheiding aan de bron. Dit heeft de volgende redenen.

- Nascheiden is vooral interessant voor de grote steden met veel hoogbouw en waar de woningen geen ruimte hebben voor één of meerdere containers.
- Met nascheiding kan alleen de PMD-fractie uit het restafval gehaald worden, niet GFT, textiel of glas (dat is technisch onmogelijk).
- Bronscheiding zorgt voor een betere kwaliteit van het plastic (geen vervuiling door het restafval);
- Bronscheiding zorgt voor betere bewustwording over afvalscheiding bij inwoners.
- Nascheiding van PMD uit restafval kan alleen bij de verwerkingsinstallaties van Omrin (Harlingen), Attero (Moerdijk) en HVC (Alkmaar); deze installaties staan op een dergelijk grote afstand van Berkelland dat het uit milieuoogpunt (brandstof) niet wenselijk is het afval hier naar toe te transporteren. Bovendien is er onvoldoende capaciteit bij deze verwerkingsinstallaties. Wij brengen het restafval naar Hengelo (Twence) en Coevorden (Suez) en daar wordt niet nagescheiden en hier is ook (nog) geen mogelijkheid voor.
- We hebben nog gunstige contracten die we niet voortijdig gaan ontbinden.

Financiën

In 2016 bedroeg de gemiddelde afvalstoffenheffing in Nederland € 239 per huishouden. De inwoners van Berkelland zijn aanzienlijk goedkoper uit met een tarief van € 176,55 voor een grote grijze en groene container. Dit komt doordat we een erg gunstig tarief

hebben voor het inzamelen (Ter Horst) en verwerken (Suez en Twence) van huishoudelijk afval.

De nieuwe inzamelmethode kan naar verwachting minimaal kostenneutraal worden ingevoerd. Ook als we nieuwe inzamelcontracten gaan afsluiten. Dit komt doordat de (dure) fractie restafval vermindert en de apart ingezamelde grondstoffen meer opbrengen.

Communicatie

Een van de maatregelen is het maken van een communicatieplan. Doel daarvan is bewustwording en draagvlak voor een betere afvalscheiding. In het communicatieplan zullen wij aandacht besteden aan de inzet van social media, onze website en Berkelbericht.

Voor bewustwording en gedragsverandering kunnen wij ook gebruik maken van landelijke projecten die goede resultaten hebben laten zien. Zoals bijvoorbeeld de inzet van een afvalcoach in wijken waar de afvalscheiding slecht is of het project 100-100-100 waar met 100 gezinnen in 100 dagen wordt bekeken of ze 100 kilogram restafval kunnen inzamelen.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Afval raakt iedere inwoner. Om die reden hebben wij onze inwoners actief betrokken bij het plan. We hebben vier informatieavonden gehouden in de grote kernen. Hier kwamen meer dan 500 inwoners op af. Ook hebben we inwoners gevraagd om een enquête in te vullen waar ze de voorkeur voor de manier van inzamelen kenbaar konden maken. In totaal hebben 1.812 inwoners de enquête ingevuld. Een mooi resultaat.

Tijdens de inloopavonden zijn 4 scenario's gepresenteerd. Er zijn veel vragen gesteld. In zijn algemeenheid is er (na uitleg) begrip voor het veranderen van het systeem. Er is veel waardering om een groene container beschikbaar te stellen voor de inwoners van het buitengebied. Onze inwoners zijn bezorgd over de frequentie van het leegmaken en de inhoud van de grijze container.

Een uitgebreide weerslag van de opbrengsten van de inloopavonden en de enquête staat in bijlage 1 van het plan.

Planning en evaluatie

Nadat u heeft ingestemd met het plan 'Van Afval Naar Grondstof' gaan wij aan de slag met de uitvoering van de maatregelen. In het plan 'Van Afval Naar Grondstof' staat een planning die loopt van 2018 tot en met 2022.

Het is de bedoeling om het nieuwe afvalinzamelsysteem gefaseerd per wijk/dorp/gebied in te voeren. Zo kunnen de ervaringen, waardering en tevredenheid van inwoners worden meegenomen bij de volgende fase.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 23 januari 2018

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 december 2017;

overwegende dat:

- elk huishouden (met uitzondering van hoogbouw) de keuze moet kunnen maken uit een kleine grijze container van 140 liter of een grote van 240 liter met bijbehorend tarief;
- wij verwachten dat er binnen enkele jaren nascheidingsinstallaties zullen komen bij onze afvalverwerkers;
- wij daarom niet nu al een beslissing willen nemen over het ophalen van PMD met containers in plaats van plastic zakken;

b e s l u i t :

1. het plan "Van Afval naar Grondstof" als volgt te wijzigen:
 - maatregel 2: afschaffen van de grijze containers van 240 liter, schrappen;
 - maatregel 6: invoeren PMD-containers die 1 x per 4 weken geleegd worden, schrappen en vervangen door: PMD blijven inzamelen met plastic zakken die 1 x per 2 weken opgehaald worden;
 - toevoegen maatregel 19: gedegen onderzoek doen naar de mogelijkheden tot machinaal nascheiden; het college legt de resultaten daarvan vóór de zomer 2018 voor aan de gemeenteraad;
2. in te stemmen met het aldus gewijzigde plan 'Van Afval Naar Grondstof' dat onderdeel uitmaakt van dit besluit.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
23 januari 2018

de griffier,

de voorzitter,